

**VENDIM**  
**Nr. 34, datë 13.6.2014**

**NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

|                 |                                |   |   |
|-----------------|--------------------------------|---|---|
| Bashkim Dedja   | kryetar i Gjykatës Kushtetuese |   |   |
| Vladimir Kristo | anëtar i                       | “ | “ |
| Sokol Berberi   | anëtar i                       | “ | “ |
| Vitore Tusha    | anëtare e                      | “ | “ |
| Altina Xhoxhaj  | anëtare e                      | “ | “ |
| Fatmir Hoxha    | anëtar i                       | “ | “ |
| Gani Dizdari    | anëtar i                       | “ | “ |
| Fatos Lulo      | anëtar i                       | “ | “ |
| Besnik Imeraj   | anëtar i                       | “ | “ |

me sekretare Edmira Babaj, në datat 25.3.2014, 29.4.2014, 8.5.2014 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 7 Akti, që i përket:

**KËRKUES:** Gjergj Theodhori, Bujar Nakoleci, Dhurim Mehmeti, Spiro Shara, Kristaq Gjergo, Vangjush Micani, Besnik Arifi, Boris Velo, Arben Binjaku, Jani Qirjollari, Petraq Toroveci, Melkan Shega, Arqile Bello etj.

**SUBJEKTE TË INTERESUARA:** Enti Kombëtar i Banesave Korçë, Bashkia Korçë.

**OBJEKTI:** Shfuqizimi si i papajtuës me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimit nr. 532, datë 9.3.2012 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

**BAZA LIGJORE:** Neni 41, 42/1, 131 shkronja “f” dhe 134 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Neni 30 i ligjit nr. 8577 datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

**GYKATA KUSHTETUESE,**

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Besnik Imeraj, parashtrimet me shkrim të kërkuësve që kanë kërkuar pranimin e kërkesës, parashtrimet me shkrim të subjekteve të interesuara, Bashkisë Korçë dhe Entit Kombëtar të Banesave, që kanë kërkuar rrëzimin e kërkesës dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

**VËREN:**

**I**

1. Kërkuësit i janë drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë ku kanë kërkuar detyrimin e palës së paditur, Entit Kombëtar të Banesave, të përfundojë procedurën e privatizimit të banesave për secilin nga kërkuësit sipas përcaktimeve të ligjit nr. 9416, datë 20.5.2005. Me vendimin nr. 1915, datë 14.7.2008 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë, është rrëzuar padia e kërkuësve, Gjergj Theodhori, Bujar Nakoleci etj., me të paditur Enti Kombëtar i Banesave Korçë, me objekt “Detyrimin e Entit Kombëtar të Banesave Korçë të përfundojë privatizimin e banesave të paditësve sipas përcaktimeve që bën ligji nr. 9416, datë 20.5.2005. Ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Korçë me vendimin nr. 21, datë 22.1.2009. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 532 datë 9.3.2012 ka vendosur mospranimin e rekursit të bërë nga kërkuësit dhe

ndërrhyrësit kryesorë.

**II**

2. Kërkuësit, Gjergj Theodhori, Bujar Nakoleci etj., i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese në datën 14.2.2014 me kërkesë për shfuqizimin e vendimit nr. 532, datë 9.3.2012 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë. Kërkuësit pretendojnë se ky vendim ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor, në aspektet e mëposhtme:

2.1 Kolegji Civil i ka hequr të drejtën palëve të parashtrorëve dhe argumentojnë pretendimet e tyre ligjore duke mos arsyetuar vendimin. Gjykata e Lartë nuk i ka dhënë përgjigje ligjore pretendimeve të kërkuësve.

2.2 Moskalimi i çështjes në seancë gjyqësore i ka mohuar kërkuësve të drejtën për t’u gjykuar duke mos garantuar zhvillimin e një procesi të rregullt në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

2.3 Afati për lidhjen e kontratave të privatizimit është shkelur për një muaj për faj të institucioneve e jo për faj të kërkuësve. Kërkuësit dhe ndërrhyrësit kryesorë, si persona të pastrehë, plotësonin kriteret e përcaktuara në ligjin nr. 9416 datë 20.5.2005.

**III**

3. **Subjektet e interesuara, Bashkia Korçë dhe Enti Kombëtar i Banesave,** në parashtrimet me shkrim drejtuar Gjykatës, kanë paraqitur këto prapësime:

3.1 Privatizimi i banesave sipas ligjit nr. 9416, datë 20.5.2005 ka efekt deri më 31 dhjetor 2006. Të gjitha familjet e strehuara në objektet e banimit, sipas nenit 3 të këtij ligji, të cilat rezultojnë pa kontratë me Entin Kombëtar të Banesave, në vijim do të trajtohen sipas ligjit nr. 9232, datë 13.5.2004.

3.2 Familja e z. Theodhori dhe kërkuësit e tjerë janë pajisur nga zyra e strehimit Bashkia Korçë me autorizime të datës 5.12.2006.

3.3 Leja e shfrytëzimit nga ana e Bashkisë është nxjerrë më datën 18.1.2007 mbështetur në shkresën për leje shfrytëzimi nga Bashkia Korçë, ndërkohë që ligji i privatizimit nr. 9416, datë 20.5.2005 u shfuqizua më 31.12.2006. Kjo bën të pamundur pajisjen e institucionit me certifikata pronësie, dhe shitjen e këtyre banesave brenda afatit ligjor të cituar më lart.

**IV**

**Vlerësimi i Gjykatës**

**A. Për legjitimitimin e kërkuësit për t’iu drejtuar Gjykatës Kushtetuese**

4. Individit, në kuptim të neneve 131, shkronja “f”, dhe 134, pika 1, shkronja “g”, dhe pika 2 të Kushtetutës, mund të vërë në lëvizje këtë Gjykatë për çështje që lidhen me interesat e tij, kur pretendon se i janë cenuar të drejtat kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike.

5. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) vëren se kërkuësit legjitimohen *ratione personae*, e *ratione materiae*, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës. Ata legjitimohen *ratione temporis*, në bazë të nenit 30 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”: “*kërkesa e individit për shkeljen e të drejtave kushtetuese paraqitet jo më vonë se 2 vjet nga konstatimi i shkeljes (....)*”.

6. Në rastin konkret kërkuesit i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese në datën 14.2.2014 ndërsa data e vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë është 9.3.2012, pra brenda afatit dyvjeçar.

## V

*B. Për pretendimin për cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit*

7. Sipas kërkuesve, vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, për mospranimin e rekursit, në dhomë këshillimi, nuk është shprehur për shkaqet konkrete të mospranimit.

8. Bazuar në jurisprudencën kushtetuese, e drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (shih vendimet nr. 3, datë 19.2.2013; nr. 8, datë 28.2.2012; nr. 25, datë 10.6.2011 dhe nr. 38, datë 30.12.2010 të Gjykatës Kushtetuese).

9. Kodi i Procedurës Civile (KPC) sanksionon se rekursi, ndër të tjera, duhet të përmbajë shkaqet për të cilat kërkohet prishja e vendimit, duke iu referuar normave ligjore mbi të cilat mbështetet (neni 475/ç) dhe se shqyrtimi i çështjes në kolegjet seleksionuese konsiston në një vlerësim të këtyre shkaqeve. Nëse rekursi bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që i lejon ligji, ai nuk pranohet dhe mospranimi i tij vendoset nga kolegji i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit (neni 480). Kurse për sa i përket vendimit të gjykatës, në referim të nenit 310/1 të KPC-së, parashikohet se duhet të përmbajë hyrjen, pjesën përshkruese-arsyetuese dhe pjesën urdhëruese, duke përcaktuar, në paragrafët e tjerë, elementet që duhet të përmenden në secilën prej këtyre pjesëve.

10. Gjykata konstaton se, vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë për mospranimin e rekursit, në pjesën hyrëse përmban palët ndërgjyqëse, objektin e padisë, disponimet e gjykatës së shkallës së parë dhe asaj të apelit dhe faktin se kundër vendimit të kësaj të fundit ka paraqitur rekurs kërkuesit, por nuk përmban shkaqet që ata kanë parashtruar në rekurs. Ndërsa në pjesën arsyetuese, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë është mjaftuar me shprehjen se “rekursi i paraqitur nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 472 i KPC-së” duke vendosur në pjesën urdhëruese, mospranimin e tij.

11. Në të tilla rrethana, nga leximi në tërësi i vendimit, rrjedha logjike e përdorur në vendim nuk rezulton e qartë dhe e kuptueshme dhe se argumentet e pjesës hyrëse nuk janë të lidhura logjikisht me pjesën arsyetuese dhe atë urdhëruese. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, pavarësisht se në vendim nuk paraqet cilat janë shkaqet e kundërshtimit të vendimit të apelit, ka arritur të bëjë një proces vlerësimi të tyre (shkaqeve) nëpërmjet të cilit ka arritur në konkluzionin e shprehur në dispozitiv. Në këtë kuptim, pjesët e vendimit nuk formojnë një përmbajtje koherente brenda tij, çka bën që përmbajtja dhe arsyetimi i tij të mos kenë një harmoni të brendshme.

Mungesa e paraqitjes së shkaqeve të parashtruara në rekurs, në vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, përbën një të metë, të pakapërcyeshme, të përmbajtjes së vendimit dhe të arsyetimit të gjykatës.

12. Mosparaqitja, në vendimin e Kolegjit Civil, e shkaqeve të parashtruara nga kërkuesit në rekurs, *prima facie*, krijon dyshime edhe mbi cenimin e të drejtës së ankimit efektiv si dhe të të drejtës për t'u dëgjuar. Në këtë vështrim, pasqyrimi i shkaqeve të rekursit në pjesën hyrëse të vendimit të Kolegjit Seleksionues të Gjykatës së Lartë, përbën një element të domosdoshëm dhe të rëndësishëm të tij, i cili nuk ka thjesht karakter formal në përmbajtjen e vendimit gjyqësor.

13. Në përfundim, Gjykata vlerëson se vendimi për mospranimin e rekursit, i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, nuk ka respektuar standardin kushtetues të arsyetimit të vendimeve gjyqësore. Për rrjedhojë, pretendimi i kërkuesve në këtë aspekt është i bazuar dhe duhet pranuar.

## VI

*C. Për pretendimet e tjera*

14. Kërkuesit kanë pretenduar, gjithashtu, se gjatë procesit gjyqësor të zhvilluar, afati në lidhje me procedurën e lidhjes së kontratës së privatizimit të banesave, është shkelur për një muaj për faj të institucioneve e jo për faj të kërkuesve. Kërkuesit dhe ndërhyrësit kryesorë, si persona të pastrehë, plotësonin kriteret e përcaktuara në ligjin nr. 9416 datë 20.5.2005.

15. Në jurisprudencën e saj të konsoliduar, Gjykata ka theksuar se interpretimi i ligjit, zbatimi i tij në çështjet konkrete, si dhe vlerësimi i fakteve dhe rrethanave janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Kontrolli kushtetues që kjo Gjykatë ushtron ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit për një proces të rregullt ligjor. Problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përbëjnë juridiksion kushtetues, nëse ato nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave (shih vendimet nr. 3, datë 19.2.2013; nr. 31, datë 5.7.2011; nr. 22, datë 22.7.2009 të Gjykatës Kushtetuese).

16. Në vështrim të standardit të mësipërm, si dhe nisur nga natyra e argumenteve të parashtruara nga kërkuesit në mbështetje të pretendimeve të mësipërme, Gjykata vlerëson se ato kanë të bëjnë me vlerësimin e provave, mënyrën e interpretimit të fakteve dhe të zbatimit të ligjit nga ana e gjykatave të zakonshme. Për rrjedhojë, ky pretendim i kërkuesve është haptazi i pabazuar.

## PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, shkronja “f” dhe 134/1, shkronja “g”, të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

## VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.

- Shfuqizimin e vendimit nr. 532, datë 9.3.2012 të

Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (në dhomë këshillimi).

- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Sokol Berberi, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo, Vitore Tusha, Besnik Imeraj, Gani Dizdari.

Anëtarë kundër: Vladimir Kristo, Altina Xhoxhaj

## MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkesë Gjergj Theodhori etj., jam kundër qëndrimit të shumicës për shfuqizimin e vendimit nr. 532, datë 9.3.2012 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, vetëm me argumentin se në vendimin e dhomës së këshillimit mungon parashtrimi i shkaqeve të ngritura në rekurs.

2. Ashtu siç jam shprehur edhe më parë lidhur me këtë qëndrim të Gjykatës, vlerësoj se ai, megjithëse shërben për të ndrequr një mangësi në formulimin e vendimeve të mospranimit nga kolegjet e Gjykatës së Lartë, është i padobishëm dhe i jep vendimmarrjes së shumicës një karakter formal, duke mos i shërbyer aspak kërkesve, të cilët pretendimet për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor i lidhin me cenimin e të drejtave të tyre kushtetuese.

3. Në lidhje me parimin e arsytimit të vendimit gjyqësor, në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se ajo e vlerëson zbatimin e tij rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme këtë detyrim (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata, ndërsa ka pranuar se jo çdo shkelje e rregullave procedurale e bën procesin të parregullt në kuptimin kushtetues, ka pranuar gjithashtu se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit. Duke shkuar më tej, Gjykata nuk ka pranuar pretendimet për cenimin e parimeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor në rastet kur gjykata e shkallës më të lartë ka plotësuar apo korrigjuar mangësitë e gjykatave të shkallëve më të ulëta në plotësimin e standardeve dhe elementeve të një procesi të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 21, datë 1.10.2008; nr. 40, datë 22.9.2011; nr. 18, datë 2.4.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

4. Gjykata, referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, ka tashmë një qëndrim të konsoliduar, sipas të cilit kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Një linjë e tillë lidhur me raportin ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale, në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit) (*shih vendimet nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 19, datë 2.4.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, Gjykata duhet të

investohet vetëm nëse konstaton shkelje të parimeve të procesit të rregullt ligjor, dhe nëse këto shkelje nuk janë konstatuar dhe riparuar nga Gjykata e Lartë. Në rast se Gjykata nuk arrin në një përfundim të tillë, pra që procesi i zhvilluar në të tri shkallët e gjykimit është i cënueshëm nga pikëpamja kushtetuese, ajo nuk mundet që të shfuqizojë një vendim të Gjykatës së Lartë, vetëm me arsytimin se ai nuk përmban shkaqet e paraqitura në rekurs. Megjithatë, në vlerësimin tim, kjo nuk e pengon Gjykatën që, edhe në rastet e mospranimit të kërkesës, t'i tërheqë vërejtje Gjykatës së Lartë në mënyrë që të riparojë këto të meta në të ardhmen.

5. Në rastin konkret kërkesit kanë pretenduar se, gjatë procesit gjyqësor, afati në lidhje me procedurën e lidhjes së kontratës së privatizimit të banesave është shkelur për një muaj për faj të institucioneve dhe se kërkesit, si persona të pastrehë, plotësonin kriteret e përcaktuara në ligjin nr. 9416, datë 20.5.2005. Në lidhje me këto pretendime, Gjykata vlerësoi se ato kanë të bëjnë me vlerësimin e provave, mënyrën e interpretimit të fakteve dhe të zbatimit të ligjit nga ana e gjykatave të zakonshme dhe i konsideroi ato haptazi të pabazuara. Në këto kushte, Gjykata nuk ka vlerësuar se procesi gjyqësor i kundërshtuar ka shfaqur probleme që e bëjnë atë të cënueshëm nga pikëpamja kushtetuese.

6. Shumica vlerëson se, nga leximi në tërësi i vendimit, rrjedha logjike e përdorur në vendim nuk rezulton e qartë dhe e kuptueshme dhe se argumentet e pjesës hyrëse nuk janë të lidhura logjikisht me pjesën arsyetuese dhe atë urdhëruese. Pjesët e vendimit nuk formojnë një përmbajtje koherente brenda tij, çka bën që përmbajtja dhe arsyetimi i tij të mos kenë një harmoni të brendshme dhe se mungesa e paraqitjes së shkaqeve të parashtruara në rekurs, në vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë përbën një të metë, të pakapërcyeshme, të përmbajtjes së vendimit dhe të arsytimit të gjykatës. Po ashtu, shumica vlerëson se mosparaqitja, në vendimin e Kolegjit Civil, të shkaqeve të parashtruara nga kërkesit në rekurs, *prima facie*, krijon dyshime edhe mbi cenimin e të drejtës së ankimit efektiv si dhe të të drejtës për t'u dëgjuar.

7. Gjykata ka theksuar se detyrimi që kanë gjykatat për të arsyetuar vendimet e tyre, nuk mund të interpretohet sikur kërkohet arsyetim i detajuar për çdo pretendim të palës ndërgjyqëse (*shih vendimet nr. 23, datë 4.11.2008; nr. 35, datë 25.7.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Detyrimi i gjykatave për të respektuar këtë standard ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete dhe natyrës së vendimit dhe masa e arsytimit varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Gjykata është shprehur edhe lidhur me zbatimin e këtij detyrimi nga Gjykata e Lartë, për vendimet e dhëna prej saj në dhomë këshillimi, duke theksuar se mënyra e formulimit të pjesës arsyetuese të këtij vendimi, se “*rekursi nuk përmban shkaqe ligjore*”, është e rregullt. Fakti se në këtë pjesë të vendimit nuk u jepet përgjigje e detajuar të gjitha pretendimeve të palëve, nuk do të thotë se ky vendim është i paarsyetuar, përderisa shkaqet e parashtruara në rekurs, që serviren si shkaqe ligjore për

prishjen e vendimit të gjykatës së apelit, nuk gjejnë mbështetje as në ligj, dhe as në materialet e çështjes. Kjo formë arsyetimi është tashmë e konsoliduar në praktikën e Gjykatës së Lartë, përderisa shpreh, në thelb, shkaqet e mospranimit të rekursit, nga ana e kolegjeve të saj, gjatë shqyrtimit të tij paraprak në dhomën e këshillimit dhe nuk paraqet ndonjë mangësi, e cila mund të ndikojë negativisht në drejtim të garantimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 17, datë 16.5.2011; nr. 26, datë 13.6.2011; nr. 37, datë 19.9.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

9. Të njëjtin qëndrim mban edhe GJEDNJ-ja, e cila ka vlerësuar se detyrimi që ka një gjykatë vendase për të arsyetuar vendimet e saj, nuk mund të interpretohet sikur kërkohet arsyetim i detajuar për çdo pretendim të palës ndërgjyqëse. Detyrimi për të arsyetuar vendimin varet nga natyra e vendimit në fjalë. Kur Gjykata e Lartë nuk pranon një rekurs për shkak se nuk është parashtruar baza ligjore e çështjes, kërkesat e nenit 6 të Konventës mund të plotësohen me një arsyetim shumë të kufizuar (*shih vendimet e GJEDNJ-së në çështjet Marini kundër Shqipërisë, datë 18.12.2007 §105; Mishgjoni kundër Shqipërisë, datë 7.12.2010, § 51*).

10. Bazuar në standardet e mësipërme vlerësoj se, në rastin konkret, për sa Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit, kjo do të thotë se të gjitha shkaqet e ngritura në të nga kërkuesit, edhe pse nuk janë paraqitur formalisht në atë vendim, kanë qenë të pabazuara. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, pavarësisht se në vendim nuk paraqet cilat janë shkaqet e kundërshtimit të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë, në dhomën e këshillimit ka realizuar një proces vlerësimi të atyre shkaqeve, nëpërmjet të cilit ka arritur në konkluzionin e shprehur në dispozitiv. Mosvendosja e shkaqeve të rekursit në vendim, e përsëris vetëm formalisht, nuk do të thotë se rekursi nuk është marrë në shqyrtim në dhomë këshillimi (pra se kërkuesit nuk janë dëgjuar), ashtu siç edhe e kundërta e kësaj (një vendim me shkaqe në të) nuk është e mjaftueshme për të arritur në përfundimin se e drejta për t'u dëgjuar është respektuar. Nga kjo pikëpamje, vlerësoj se ky element i vendimit të dhomës së këshillimit ka karakter thjesht formal në përmbajtjen e vendimit gjyqësor.

11. Edhe po t'i referohemi nenit 310/1 të KPC-së, i cili parashikon elementet që duhet të përmbajë një vendim gjyqësor, vendosja e shkaqeve të ankimit nuk është parashikuar si një nga elementet që duhet të përmbajë pjesa hyrëse, përshkruese apo arsyetuese e vendimit. Kjo dispozitë kërkon nga gjykata paraqitjen e arsyeve në të cilat ajo mbështet vendimin, që në rastin konkret është mungesa e shkaqeve të parashikuara në nenin 472 të KPC-së.

12. Në përfundim të analizës së mësipërme, vlerësoj se, për arsye se nga procesi gjyqësor nuk rezulton cenimi i standardeve të një procesi të rregullt ligjor, Gjykata nuk duhej të vendoste shfuqizimin e vendimit të Gjykatës së Lartë, vetëm për arsyen e mosparaqitjes në të, të shkaqeve të rekursit.

Anëtare: Altina Xhoxhaj

## MENDIM PAKICE

1. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) ka pranuar pretendimet e kërkuesve Gjergj Theodhori etj. dhe ka shfuqizuar, si të papajtueshëm me Kushtetutën, vendimin nr. 532, datë 9.3.2012 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë. Shumica ka arritur në përfundimin se mungesa e paraqitjes së shkaqeve të parashtruara në rekurs, në vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi), përbën një të metë, të pakapërcyeshme, të përmbajtjes së vendimit dhe të arsyetimit të gjykatës dhe se mosparaqitja e këtyre shkaqeve, *prima facie*, krijon dyshime edhe mbi cenimin e të drejtës së ankimit efektiv, si dhe të së drejtës për t'u dëgjuar (shih paragrafët 11 dhe 12 të vendimit).

2. Në ndryshim nga shumica, vlerësoj se në rastin konkret, pretendimet e kërkuesve janë haptazi të pabazuara.

3. Lidhur me argumentet në të cilat shumica e mbështet vendimin e saj, sikurse jam shprehur dhe më parë (shih mendimin paralel të vendimeve nr. 31, datë 10.7.2013; nr. 26, datë 24.6.2013; nr. 22, datë 20.5.2013; nr. 3, datë 19.2.2013, të Gjykatës Kushtetuese) vlerësoj se një riformulim, në linjën e kërkuar nga shumica, i vendimit nga ana e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, nuk i shërben efektivitetit të gjykimit kushtetues pasi nuk vlerëson atë që është më e rëndësishme në një vendim gjyqësor, pikërisht pjesën arsyetuese të tij, e cila lidhet drejtpërdrejt me standardin kushtetues të arsyetimit të vendimit. Përveç formalizmit, ky vendim nuk përmbush pritshmëritë e kërkuesve, të cilët, në këto rrethana, mund t'i drejtohen përsëri kësaj Gjykate lidhur me cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në aspektet e pretenduara dhe të mbetura pa përgjigje.

4. Gjykata, në jurisprudencën e saj, ka vlerësuar rast pas rasti zbatimin e standardit të arsyetimit të vendimit, duke theksuar se detyrimi që kanë gjykatat për të arsyetuar vendimet e tyre, nuk mund të

interpretohet sikur kërkohet arsyetim i detajuar për çdo pretendim të palës ndërgjyqëse (*shih vendimet nr. 23, datë 4.11.2008; nr. 35, datë 25.7.2011, të Gjykatës Kushtetuese*).

5. Nga ana tjetër, kontrolli kushtetues që kjo Gjykatë ushtron ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit për një proces të rregullt ligjor. Problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përbëjnë juridiksion kushtetues, nëse ato nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave (*shih vendimet nr. 31, datë 5.7.2011 dhe nr. 22, datë 22.7.2009, të Gjykatës Kushtetuese*).

6. Gjithashtu, Gjykata, në jurisprudencën e saj, referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, ka theksuar se vetëm kur janë të pranishme pretendime që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve themelore të procesit gjyqësor, si dhe kur këto pretendime gjejnë pasqyrim në materialet e çështjes, atëherë vendimi i Kolegjit të Gjykatës së Lartë, për mospranimin e rekursit, vë në dyshim të drejtën për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 19, datë 19.7.2005; nr. 22, datë 6.6.2011, të Gjykatës Kushtetuese*).

7. Bazuar në standardet e mësipërme, jam i mendimit se pretendimet e ngritura nga kërkuesit, sikurse vlerëson edhe shumica, kanë të bëjnë me probleme të interpretimit të ligjit material dhe procedural, si dhe me vlerësimin e fakteve dhe rrethanave të mosmarrëveshjes. Pretendime të kësaj natyre janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Për këto arsye, çmoj se vendimi i shumicës është formal përderisa vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë nuk cenon në thelb standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

Anëtar: Vladimir Kristo